Newsletter

จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Board TALK

นายวรวิทย์ เจนธนากุล

นายกสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

2021

Happy New Year

สวัสดีปีใหม่ 2564

HOT UPDATE

ทักทายเปิดเล่ม
โดย นายวรวิทย์ เจนธนากุล 2

รูปแบบใหม่ในการปรับปรุง
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน 6

Digital Transformation
สำหรับนักบัญชีในยุคดิจิทัล 9

สิ่งที่นักบัญชียุคใหม่ควรทราบ
ตอนที่ 1 ความรู้ขั้นพื้นฐานด้านเทคโนโลยี
บล็อกเชน (Blockchain) 12

Upskill และ Reskill ความท้าทายสำหรับ CFO
และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว 14

เงินบริจาคความต่างของบัญชีและภาษีที่เป็นคุณ 18

ISSUE 97
Jan • 2020

Scan QR Code
for Download

2021

Happy New Year

สวัสดีปีใหม่ 2564

สวัสดีครับ สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ทุกท่าน ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมากล่าวทักทายเปิดเล่ม Newsletter ฉบับที่ 97 แก่ทุกท่าน ซึ่งตรงกับวันขึ้นปีใหม่พุทธศักราช 2564 หรือปีฉลู พอดี ผมจึงขอใช้โอกาสอันดีนี้เป็นตัวแทนของผู้บริหาร คณะกรรมการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่สภาวิชาชีพบัญชี อวยพรให้ทุกท่านประสบแต่ความสุขเกษมสำราญ ปราศจากโรคภัย และสัมฤทธิ์ผลในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ นะครับ

ในปีที่ผ่านมา เรื่องของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจในวงกว้าง เราคงปฏิเสธไม่ได้เลยว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบอย่างมากมายต่อประเทศชาติ รวมไปถึงสภาวิชาชีพบัญชีที่เป็นศูนย์รวมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและสมาชิก ดังนั้น จากความตั้งใจจริงของทีมกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีในชุดปัจจุบัน จึงขอเริ่มศักราชใหม่ด้วยการมุ่งมั่นภารกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิก ตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งเป้าหมายไว้คือ **“เป็นองค์กรที่เสริมสร้างและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้เป็นมืออาชีพร่วมสมัย เป็นสากล และมีจรรยาบรรณ”** โดยกำหนดยุทธ์ศาสตร์ที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อเป็นเข็มทิศชี้ทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และไม่เพียงแต่ให้มีความสอดคล้อง แต่ยังมีแผนการดำเนินการเพื่อรองรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นอีกด้วย ผมจึงขอแนะนำยุทธศาสตร์ปี 2563 - 2566 และแผนงานที่สภาวิชาชีพบัญชีจะพัฒนาก้าวไปข้างหน้าพร้อมกันกับสมาชิกทุกท่าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ ปี 2563 – 2566

1) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลตามบริบทของประเทศไทย
2) พัฒนาและเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้มีความรู้ด้านบัญชี และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก (Key Stakeholders)
3) ส่งเสริมและกำกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้ปฏิบัติงานอย่างมีจรรยาบรรณ
4) ประสานความร่วมมือภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษา เพื่อให้มาตรฐานทางวิชาชีพบัญชีได้รับการยอมรับ
5) พัฒนาโครงสร้างการบริหารจัดการกระบวนการปฏิบัติงาน เทคโนโลยี และบุคลากรสภาวิชาชีพบัญชี

แผนงานของคณะกรรมการแต่ละด้าน ตามแผนยุทธศาสตร์ ปี 2563 – 2566

1. ด้านมาตรฐานการบัญชี

สร้างความเข้าใจเบื้องหลังของการออกมาตรฐานสร้างสมดุลให้การใช้มาตรฐาน TFRS ให้เกิดประโยชน์กับผู้ใช้งบการเงินและผู้จัดทำงบการเงิน ยกระดับมาตรฐาน TFRS for NPAEs ให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมและธุรกรรมที่ซับซ้อนรวมถึงลดหลักการที่ไม่ชัดเจน ภายในปี 2564 โดยคำนึงถึงความเป็นสากลและบริบทของประเทศไทย

2. ด้านการทำบัญชี

สร้าง Community ของผู้ทำบัญชีในแต่ละ Industry เพื่อให้เกิด Knowledge Management หรือ KM ในระหว่างกลุ่มผู้ทำบัญชี

3. ด้านการสอบบัญชี

จัดตั้ง 4 ศูนย์ความเป็นเลิศด้านสอบบัญชี ได้แก่

1) ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมคุณภาพสำนักงานสอบบัญชี
2) ศูนย์พัฒนาศักยภาพความรู้ความสามารถผู้สอบบัญชี
3) ศูนย์ความรู้ด้านการสอบบัญชีในธุรกิจที่มีระบบ IT ที่ซับซ้อน
4) ศูนย์ติดตามมาตรฐานการสอบบัญชีสากล และกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในงานสอบบัญชี

4. ด้านการบัญชีบริหาร

สร้าง CFO ให้เป็นมืออาชีพร่วมสมัยและมีความเป็นสากล ตอบสนองความต้องการของ Key Stakeholders และพลวัตทางเศรษฐกิจและการเงิน

5. ด้านการวางระบบบัญชี

พัฒนาและเตรียมความพร้อมผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้มีความรู้และทักษะ 4D ได้แก่ 1.Digital Literacy 2.Design Thinking 3.Diversity 4.Distinction

6. ด้านการบัญชีภาษีอากร

พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรหรือวุฒิบัตร ด้านการบัญชีภาษีอากร วุฒิบัตรแรกในเมืองไทย เกี่ยวกับนักบัญชีภาษีอากรที่มีความสามารถเป็นที่ปรึกษาด้านการบัญชีภาษีอากรที่มีความซับซ้อนได้

7. ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี

เพิ่มความเชี่ยวชาญความรู้ด้านมาตรฐานวิชาชีพบัญชีให้กับคณาจารย์ด้านบัญชี ทั่วทั้งภูมิภาค ไม่ต่ำกว่า 50 % และผลักดันให้ TFAC เป็นเวทีเผยแพร่ผลงานด้านวิชาชีพบัญชีในระดับสากลภายใน 3 ปี

8. ด้านการพัฒนาวิชาชีพบัญชี

จัดตั้งสถาบันพัฒนาศักยภาพวิชาชีพชั้นสูง (TFAC ACADEMY) สถาบันที่ขับเคลื่อนความเป็นเลิศทั้งทางด้านงานวิจัยในวิชาชีพบัญชีการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้อง

พมหวังว่า วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานดังกล่าว จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาวิชาชีพบัญชี อย่างไรก็ตามการดำเนินงานทุกอย่างจะบรรลุเป้าหมายไม่ได้หากปราศจากความร่วมมือร่วมใจจากคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ ตลอดจนสมาชิกทุกท่านร่วมกันผลักดันให้สัมฤทธิ์ผลครับ

สุดท้ายนี้ พมคิดว่าทุกครอบครัวต้องการใช้วันหยุดยาวปีใหม่นี้ในการพักผ่อน เดินทางท่องเที่ยว หรือเดินทางกลับภูมิลำเนา พมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ทุกท่านเดินทางโดยสวัสดิภาพ พบเจอแต่สิ่งดี ๆ ตลอดปี และตลอดไป โชคดีปีใหม่นะครับ ขอบคุณครับ

นายวรวิทย์ เจนธนากุล
นายกสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

EDITOR'S NOTE

สวัสดีค่ะ ท่านสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีและผู้อ่านทุกท่าน เข้าสู่ศักราชใหม่ปี 2564 คณะผู้จัดทำ TFAC Newsletter ขออวยพรให้ท่านผู้อ่านมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่แข็งแรง พร้อมพบกับความสุขที่จะเกิดขึ้นตลอดปีนี้นะคะ ปีใหม่ปีนี้สภาวิชาชีพบัญชีย่อมต้องมีสิ่งดี ๆ สิ่งใหม่ ๆ มอบให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างแน่นอน ขอให้ติดตามโครงการ/กิจกรรมของคณะกรรมการในแต่ละด้านที่จะเกิดขึ้นต่อไปเพื่อวิชาชีพบัญชีของเราค่ะ

สำหรับการเริ่มต้นปีใหม่นี้ คณะผู้จัดทำขอเริ่มที่การปรับโฉมใหม่ TFAC Newsletter หรือ จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี ที่ท่านติดตามมาตลอดทั้ง 97 ฉบับ ตั้งแต่ปี 2555 จวบจนปี 2563 โดยที่ผ่านมาคณะผู้จัดทำเผยแพร่เป็นรายเดือน (ทุกต้นเดือน) ฉบับละ 20 หน้า สำหรับฉบับตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นไป TFAC Newsletter จะปรับเปลี่ยนเวลาเผยแพร่เป็นรายไตรมาส หรือทุกเดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม ของทุกปี แน่นอนค่ะว่าในฉบับต่อไป เราจะกลับมาพบกันอีกครั้งในเดือนมีนาคม 2564 แต่ต้องบอกก่อนว่า ไม่ใช่แค่เพียงปรับเปลี่ยนเวลาเผยแพร่เท่านั้นนะคะ เรายังเพิ่มสาระน่ารู้ในแวดวงวิชาชีพบัญชีมากขึ้นถึง 50-60 กว่าหน้า ถ้าให้เปรียบเทียบง่าย ๆ ก็คือ TFAC Newsletter รูปแบบเก่าเหมือน "ต้มยำกุ้งน้ำใส" ที่จะเปลี่ยนเป็น "ต้มยำมันกุ้งน้ำข้น" โดยการเพิ่มขิงขาตะไคร้ใบมะกรูดเข้าไปอีก 2 เท่า เพื่อให้มีรสชาติเข้มข้น จัดจ้าน เข้าถึงเนื้อหาสาระ ที่ผู้อ่านต้องติดตามในทุกฉบับอย่างแน่นอนค่ะ ขอให้ทุกท่านมอบกำลังใจให้แก่คณะผู้จัดทำด้วยการติดตามอ่านในทุก ๆ ฉบับด้วยนะคะ

นอกจากนั้น เรายังมีอีกหนึ่ง "สิ่งใหม่" ที่อยากแนะนำให้แก่เพื่อนสมาชิกทุกท่านรับทราบ นั่นก็คือ "น้องคิด (KID)" มาสคอตตัวแรกของสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งต่อไปผู้อ่านทุกท่านจะรู้จัก "น้องคิด (KID)" มากยิ่งขึ้นในสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของสภาวิชาชีพบัญชี แต่เพื่อเป็นการอุ่นเครื่อง TFAC Newsletter ฉบับนี้ ถือเป็นโอกาสอันดีที่เราน่าจะมาทำความรู้จักที่มาของ "น้องคิด (KID)" เพื่อให้คุ้นเคยกันมากขึ้นดีกว่าค่ะ

- **"น้องคิด"** เป็นเครื่องคิดเลข มือขวาของนักบัญชี ซึ่งเป็นคู่คิดคนสำคัญของธุรกิจ ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน
- **"คิด"** ในมุมมองเด็กรุ่นใหม่ที่จะมาผลักดันวิชาชีพบัญชี
- **"คิด"** ในมุมมองผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี คือ คิดดี ทำดี เพื่อพัฒนาวิชาชีพบัญชี

KID ย่อมาจาก

K Knowledge

I Innovation

D Dynamic

"รอบรู้ รอบคอบ พร้อมเปลี่ยนแปลง"

คณะผู้จัดทำหวังว่าทุกท่านจะชอบและเอ็นดู "น้องคิด (KID)" ของเรานะคะ สุดท้ายขอขอบคุณที่สมาชิกและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ติดตาม TFAC Newsletter ฉบับรายเดือนของเรามาโดยตลอด แต่อย่างไรอย่าลืมติดตามอ่านข่าวสารบทความที่มีภายในเล่มรายเดือนฉบับสุดท้ายนี้นะคะ ยังคงมีสาระน่ารู้อัดแน่นจากคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านต่าง ๆ คงเดิมค่ะ และขอปิดท้าย TFAC Newsletter รูปแบบเก่านี้ด้วยคติดี ๆ เพื่อส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ **"ความก้าวหน้าเกิดไม่ได้...หากไร้ซึ่งการเปลี่ยนแปลงและคนที่เปลี่ยนทัศนคติไม่ได้ก็ไม่อาจเปลี่ยนแปลงอะไรได้เลย"** โดย **George Bernard Shaw** นักประพันธ์และเขียนบทวิจารณ์วรรณกรรม ขอบพระคุณค่ะ

ที่ปรึกษา

- **ปิยะพงศ์ แสงภัทราชัย** กรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ด้านประชาสัมพันธ์ วาระปี 2563-2566
- **ภูษณา แจ่มแจ้ง** ผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี

คณะผู้จัดทำ

- **สาวิตา สุวรรณกูล** ผู้จัดการส่วนสื่อสารองค์กร
- **วรวีร์ แก้วมณี** เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- **จิราวัฒน์ เพชรชู** เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- **สุขุมาลย์ แก้วสนั่น** เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- **ชยากรณ์ นุกูล** เจ้าหน้าที่ส่วนงานสื่อสารองค์กร

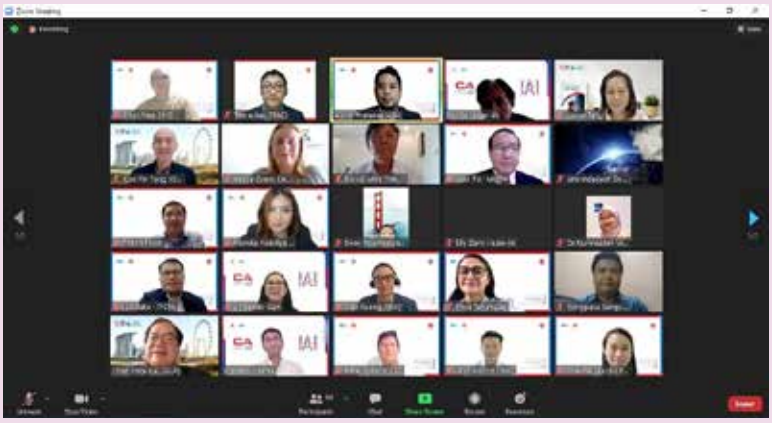
วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลข รายงาน หรือข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มีความรับผิดในความเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผลโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

กำหนดเวลา เผยแพร่เป็นรายเดือน (ทุกต้นเดือน)
ข้อมูลติดต่อ Tel : 02 685 2514, 02 685 2567
Facebook https://www.facebook.com/TFAC.FAMILY
LINE ID @tfac.family

การเข้าร่วมประชุม AFA Council ครั้งที่ 130

เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2563 **ผศ. ดร.ธีรชัย อรุณเรืองศิริเลิศ** อุปนายกสภาวิชาชีพบัญชีคนที่ 1 และรองประธานสหพันธ์นักบัญชีอาเซียน (AFA) พร้อมด้วย **ดร.พเยีย เสงี่ยมวิบูลย์** กรรมการคณะอนุกรรมการด้านต่างประเทศ เข้าร่วมประชุมเสมือนจริง AFA Council ครั้งที่ 130 ซึ่งนับเป็นครั้งแรกในการประชุม AFA แบบออนไลน์ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศบรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ลาว เมียนมาร์ มาเลเซีย และประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมีผู้แทนจากประเทศญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จากองค์กรชั้นนำอย่าง ACCA เข้าร่วมประชุมในฐานะสมาชิกสมทบด้วย สาระของการประชุมรวมถึงการอนุมัติแผนกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และการนำเสนอรายงานวิจัย เรื่อง ทักษะความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของสำนักงานบัญชีขนาดกลางและขนาดเล็กในภูมิภาคอาเซียน โดยรายละเอียดของรายงานวิจัยดังกล่าว ทางสภาวิชาชีพจะนำเสนอให้ท่านทราบในช่องทางการสื่อสารสภาวิชาชีพบัญชีในโอกาสต่อไป

ขอเชิญชวนสมาชิกและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทำแบบสำรวจ TFAC Survey

สภาวิชาชีพบัญชี ขอเชิญชวนสมาชิกและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทำแบบสำรวจความพึงพอใจในการพัฒนามาตรฐานทางวิชาชีพบัญชี การพัฒนาวิชาชีพบัญชี การให้บริการ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสภาวิชาชีพบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแบบสำรวจแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล
ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจด้านการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพบัญชีและการพัฒนาวิชาชีพบัญชี
ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในการให้บริการของสภาวิชาชีพบัญชี
ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสภาวิชาชีพบัญชี
ส่วนที่ 5 ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชี

ตอบแบบสำรวจได้ที่ >>
https://forms.gle/L1FQaCRTVh1tQrEEA หรือ Scan QR Code (รูปภาพข้างต้น)

ทั้งนี้ ผู้ที่ทำแบบสำรวจสามารถเข้าร่วมสนุกเพื่อลุ้นของที่ระลึกจากสภาวิชาชีพบัญชี จำนวน 5 รางวัล ขอให้กรอกชื่อ-นามสกุล และเบอร์ติดต่อกลับ ท้ายแบบสำรวจเพื่อให้เจ้าหน้าที่สุ่มรายชื่อผู้โชคดี หลังจากการปิดรับแบบสำรวจ

รูปแบบใหม่ในการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ปี 2020 ใกล้จะสิ้นสุดลงแล้ว ซึ่งเป็นสัญญาณบอกให้เรารู้ว่า “ฤดูงบ” ของเราก็ใกล้ขึ้นมาด้วยเช่นกัน วันนี้ผมจึงอยากจะเชิญชวนทุกท่านมาอัพเดตถึงความคืบหน้าของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมถึงอยากจะมาเล่าถึงรูปแบบของมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อสมาชิกจะได้ลดโอกาสข้อผิดพลาดในการใช้งานที่อาจจะเกิดขึ้น (อยากให้ทุกท่านได้ลองอ่านกันดูนะครับ ว่าทำไมและเพราะอะไรเราต้องเปลี่ยนครับ)

ส่วนแรก: ฝ่ายวิชาการขอมาเล่าให้ฟังถึงความคืบหน้าเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินทั้ง 2 ระดับ คือ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน (TFRS) ที่จะใช้สำหรับการจัดทำงบการเงินของปี 2564 และมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) ที่จะใช้สำหรับการจัดทำงบการเงินของปี 2563

สิ่งที่ต้องรู้สำหรับ TFRS

(สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564)

- แปลมาจาก IFRS (Bound volume 2020)
- Bound volume นี้มีการแก้ไข/การปรับปรุงทั้งหมด 4 เรื่อง รวม 17 ฉบับ ได้แก่

การแก้ไข/การปรับปรุง	มาตรฐานฯ ที่ได้รับผลกระทบ
การปรับปรุงการอ้างอิงกรอบแนวคิดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน	TAS 1, TAS 8, TAS 34, TAS 37, TAS 38, TFRS 2, TFRS 3, TFRS 6, TFRIC 12, TFRIC 19, TFRIC 20, TFRIC 22, TSIC 32
คำนิยามของธุรกิจ	TFRS 3
คำนิยามของความมีสาระสำคัญ	TAS 1, TAS 8, TAS 10, TAS 34, TAS 37
การปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง	TFRS 7, TFRS 9, แนวปฏิบัติประกันฯ

- มี “กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน” ใหม่มาใช้แทนฉบับเดิม และได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
- ฉบับที่มีการแก้ไข/การปรับปรุงทั้งหมดได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาแล้ว

ดูข้อมูลเพิ่มเติม (ฉบับปรับปรุง 2563) ได้ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี ตามลิงก์ >> https://www.tfac.or.th/Article/Detail/119612

DID YOU KNOW?

1. Bound volume 2020 มีความหมายอะไรกับเรา?

ตอบ 2020 = พ.ศ. 2563 ดังนั้นจึงบอกให้เรารู้ว่ามาตรฐานฯ นี้จะนำมาใช้สำหรับงบการเงินของรอบระยะเวลาบัญชี 2564

2. กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินฉบับเดิมคือฉบับไหนนะ?

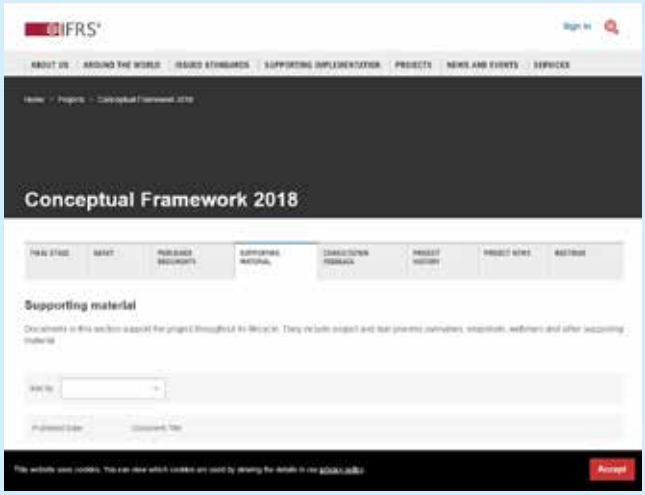
ตอบ กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2558)

3. การปรับปรุง/การแก้ไขของมาตรฐานฯ ในแต่ละปี จะสามารถศึกษาหรือหาข้อมูลจากที่ใดได้บ้าง?

ตอบ ปกติทาง IFRS จะมีการออกเอกสาร “Project Summary and Feedback Statement” ในแต่ละ Project เพื่อเผยแพร่ให้ได้ศึกษากันถึงการเปลี่ยนแปลง (สำหรับวิธีการเข้าดูได้ที่ด้านล่าง) หรือท่านสมาชิกสามารถเข้ามาศึกษาสรุปการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานฯ แต่ละฉบับได้ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชีในส่วนของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงปีนั้น ๆ

วิธีการเข้าไปค้นหาข้อมูล
“Project Summary and Feedback Statement”

1. เข้าเว็บไซต์ www.ifrs.org
2. เข้าที่เมนู Projects >> Completed projects
3. เลือก Project ที่สนใจ
4. เลือกเมนู “Supporting material”

สิ่งที่ต้องรู้สำหรับ TFRS for NPAEs

(สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563)

- ยังถือปฏิบัติตาม TFRS for NPAEs (ฉบับเดิมที่มีทั้งหมด 22 บท ซึ่งใช้มาตั้งแต่ 1 มกราคม 2554)
- มีประกาศสภาวิชาชีพฉบับใหม่ เรื่องการวัดมูลที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (เพิ่มวิธีการตีราคาใหม่) และการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (เพิ่มวิธีมูลค่ายุติธรรม)

ดูรายละเอียด “ประกาศ” ได้ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี ตามลิงก์ >> https://www.tfac.or.th/upload/9414/5YnH8XYCeS.PDF

สิ่งที่ต้องรู้สำหรับ TFRS for NPAEs

(สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563)

DID YOU KNOW?

1. ประกาศสภาวิชาชีพบัญชีนี้บังคับให้ทุกกิจการต้องทำหรือไม่?

ตอบ ไม่บังคับให้ทำ เป็นเพียงทางเลือกเท่านั้น หากกิจการประสงค์จะวัดมูลค่าด้วยราคาทุนก็ยังสามารถทำได้

2. เรียนจบมาหลายปีแล้ว จำไม่ได้ว่าวิธีการตีราคาใหม่ (สำหรับ PPE) หรือวิธีวัดมูลค่ายุติธรรม (สำหรับ IP) จะหาตัวอย่างได้จากที่ไหน อย่างไร?

ตอบ ท่านสามารถดาวน์โหลดตัวอย่างประกอบความเข้าใจได้ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี ตามลิงก์ >> https://bit.ly/3mUXLe

ส่วนสอง: นอกจากสิ่งที่ต้องรู้สำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ในแต่ละระดับข้างต้นแล้ว ผมตั้งใจจะมาเล่าให้กับสมาชิกทุกท่านฟัง (โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ต้องใช้มาตรฐานการรายงานการเงิน (TFRS)) ถึงรูปแบบของ TFRS ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เพื่อที่ว่าเวลานำมาตรฐานฯ ไปใช้จะได้มีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นครับ

ที่มาที่ไปของการแก้ไข

เพื่อให้ทุกคนได้ทราบว่าทำไมเราต้องเปลี่ยนรูปแบบของ TFRS ผมจึงขอเริ่มจากที่มาที่ไปของการแก้ไขกันก่อนนะครับ หลายท่านคงทราบกันดีว่าปกติแล้วในแต่ละปีจะมีมาตรฐานฯ เพียงไม่กี่ฉบับที่ได้รับผลกระทบเนื่องจากมีการแก้ไข/การปรับปรุง

กลุ่มที่ 1: TFRS ที่มีการแก้ไข/การปรับปรุง	+	กลุ่มที่ 2: TFRS ที่ไม่ได้รับผลกระทบใด ๆ	=	TFRS ทุกฉบับ

Q A แล้วทำไมสภาวิชาชีพบัญชียังคงต้องนำมาตรฐานฯ ทุกฉบับประกาศลงราชกิจจานุเบกษาใหม่ (กลุ่มที่ 1 + กลุ่มที่ 2) ในทุก ๆ ปี รวมกันปีละประมาณ 60 ฉบับ

คำตอบ: หากคนที่ได้ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับมาตรฐานฯ จะทราบว่าในอดีตมาตรฐานฯ ทุกฉบับจะมีคำต่อท้ายว่า “(ฉบับปรับปรุง 25xx)” เพื่อบอกให้เรารู้อย่างชัดเจนว่ามาตรฐานฯ นี้แปลจากต่างประเทศ Bound volume ใด ทำให้สามารถนำไปใช้ได้ง่าย (เพราะเมื่อทราบ Bound volume เราก็จะรู้ว่าต้องนำไปใช้ปิดงบปีใด) และโอกาสในการใช้งานผิดพลาดก็จะมีน้อยรวมถึงมาตรฐานฯ แต่ละฉบับจะมีการอ้างอิงระหว่างกันไปมา นี่จึงเป็นสาเหตุที่สภาวิชาชีพบัญชีจึงต้องประกาศมาตรฐานฯ ใหม่ยกชุด (กลุ่มที่ 1 + กลุ่มที่ 2) ในทุก ๆ ปี

หมายเหตุ: กลุ่มที่ 2 เป็นการแก้ไขเพียงการเปลี่ยนแปลงเลข พ.ศ. ที่อยู่ในวงเล็บ “(ฉบับปรับปรุง 25xx)” เท่านั้น

ผลกระทบของการจัดทำในรูปแบบเดิม

1. ผู้ใช้มาตรฐานฯ ที่ไม่รู้ถึงที่มาที่ไปมักเกิดความตื่นตระหนกว่ามาตรฐานฯ มีการปรับปรุงเป็นจำนวนมากในแต่ละปี (ซึ่งตามจริงปรับปรุงเฉพาะกลุ่มที่ 1 เท่านั้น)
2. สิ้นเปลืองเวลาและทรัพยากร เพราะมาตรฐานฯ ทั้งหมดจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนการจัดทำมาตรฐาน (Due Process) เหมือนกัน (ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่ 1 หรือกลุ่มที่ 2)

ด้วยผลกระทบจากการจัดทำ TFRS ในรูปแบบเดิมข้างต้น สภาวิชาชีพบัญชีจึงทำการปรับปรุงรูปแบบของ TFRS เพื่อลดผลกระทบให้น้อยลง วันนี้ผมจึงขอสรุปให้กับสมาชิกทุกท่านได้ทราบกันครับ

เรื่องที่ 1 หน้า “คำแถลงการณ์”/ หน้า “คำนำ”

ความสำคัญ

ให้ข้อมูลกับผู้ใช้ 2 เรื่อง คือ มาตรฐานฯ ที่ถืออยู่นี้

(1) แปลจากต่างประเทศ Bound volume ใด ซึ่งผลก็คือจะทำให้เรารู้ว่า “ใช้สำหรับการปิดงบการเงินปีใด”

(2) มีการแก้ไข/การปรับปรุงจาก Bound volume ก่อนหน้าในย่อหน้าใดบ้าง (เพิ่ม/ปรับปรุง/ลบ) และเป็นการแก้ไขเนื่องจากอะไร

สิ่งที่เปลี่ยนแปลง

เดิม	ใหม่
ชื่อเรียก “คำแถลงการณ์”	ชื่อเรียก “คำนำ”
ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานฯ	ไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานฯ
แสดงประวัติการแก้ไข/การปรับปรุงจาก Bound volume ก่อนหน้าเพียง 1 ปีเท่านั้น	แสดงประวัติการแก้ไข/การปรับปรุงจาก Bound volume ก่อนหน้า โดยเก็บประวัติตั้งแต่ Bound volume 2019 เป็นต้นไป

เรื่องที่ 2 วันที่มีผลบังคับใช้ (Effective date)

ความสำคัญ

ให้ข้อมูลกับผู้ใช้ว่า “มาตรฐานฯ ที่ถืออยู่นี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่เมื่อใด”

สิ่งที่เปลี่ยนแปลง

เดิม	ใหม่
วันที่มีผลบังคับใช้จะมีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ปี ตามฉบับปรับปรุง Bound volume ของต่างประเทศแล้วบวกหนึ่งปี เช่น กรณี Bound volume 2020 วันที่มีผลบังคับใช้จะเป็น 1 มกราคม 2564 เป็นต้น	วันที่มีผลบังคับใช้ คือ “วันที่ 1 มกราคม 2563” (ไม่มีการเปลี่ยนแปลงตามฉบับปรับปรุง Bound volume ของต่างประเทศอีกแล้ว)
	DID YOU KNOW? สาเหตุที่ต้องเป็นวันที่ 1 มกราคม 2563 เพราะปี 2563 เป็นปีแรกที่ประเทศไทยเราใช้มาตรฐานฯ ครบทุกฉบับตาม IFRS ทั้งหมด

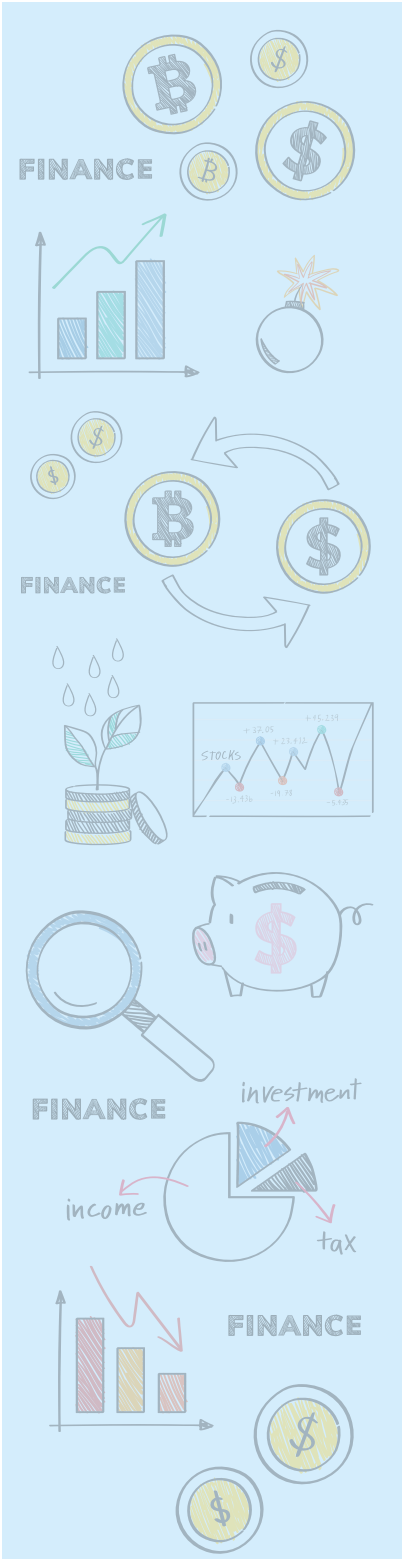
เรื่องที่ 3 ประวัติการปรับปรุง TFRS ที่อยู่ในส่วนของ “วันถือปฏิบัติและการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง” (ท้ายมาตรฐานฯ)

ความสำคัญ

ให้ข้อมูลกับผู้ใช้ว่ามาตรฐานฯ ที่ถืออยู่นี้มีประวัติการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง การปรับปรุงส่งผลให้เกิดการปรับปรุง/การเพิ่ม/การลบย่อหน้าใด วันที่มีผลบังคับใช้สำหรับการปรับปรุงดังกล่าวคือเมื่อไหร่ และการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงสำหรับการปรับปรุงนั้น ๆ จะให้ถือปฏิบัติอย่างไร

สิ่งที่เปลี่ยนแปลง

เดิม	ใหม่
ย่อหน้าเหล่านี้จะแปลและอยู่ในมาตรฐานฯ เฉพาะปีที่มีผลบังคับใช้เท่านั้น หลังจากปีนั้นเราจะแปลย่อหน้าดังกล่าวว่า “ย่อหน้านี้ไม่เกี่ยวข้อง” *(ปัญหาคือผู้ใช้ที่จำเป็นต้องจัดทำงบการเงินย้อนหลังหรือต้องการศึกษา/ทราบประวัติของการปรับปรุง ต้องทำการค้นหาข้อมูลดังกล่าวด้วยตนเอง ด้วยวิธีการเปิดมาตรฐานฯ ฉบับปรับปรุงปีก่อน ๆ เอง)*	ย่อหน้าเหล่านี้จะแปลและอยู่ในมาตรฐานฯ ตลอดไป เพื่อแสดงเป็นประวัติข้อมูลของการปรับปรุงมาตรฐานฯ ฉบับดังกล่าว หมายเหตุ: เราเริ่มเก็บประวัติการปรับปรุงตั้งแต่ Bound volume 2019 เป็นต้นไปครับ

พวกผมหวังว่าการปรับปรุงรูปแบบ TFRS นี้จะช่วยให้ผู้ใช้มาตรฐานฯ รู้สึกตื่นตระหนกน้อยลง เพราะสภาวิชาชีพบัญชีจะประกาศมาตรฐานฯ ลงราชกิจจานุเบกษาเฉพาะกลุ่มที่ 1 (TFRS ที่มีการแก้ไข/การปรับปรุง) เท่านั้น อย่างไรก็ตาม การแก้ไขรูปแบบ TFRS นี้ก็อาจก่อให้เกิดโอกาสผิดพลาดในการใช้มาตรฐานฯ ไม่ถูกต้องได้ (ใช้ผิดปี) ดังนั้นเพื่อลดปัญหาความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น ผมขอแนะนำให้ท่านตรวจสอบมาตรฐานฯ ที่จะนำไปถือปฏิบัติ ดังนี้

1. ดาวน์โหลดมาตรฐานฯ ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี (ในส่วนของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน) โดยตรง ซึ่งทางเราจะแบ่งไว้เป็นปี ๆ เพื่อให้สะดวกกับการใช้งานและลดโอกาสผิดพลาด
2. ตรวจสอบที่หน้า “คำนำ” ของมาตรฐานฯ ว่าเป็น Bound volume ใด

ผมหวังว่าที่มาที่ไปของการแก้ไขรูปแบบ TFRS จะช่วยทำให้สมาชิกได้เข้าใจว่าเรามีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขรูปแบบใหม่ของมาตรฐานฯ เพื่อไม่ให้ทุกคนเกิดความตื่นตระหนกเหมือนครั้งก่อน ๆ รวมถึงเพื่อความรวดเร็วในการออกมาตรฐานฯ ให้รวดเร็วมากขึ้นครับ

โดย ฝ่ายวิชาการ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

DIGITAL TRANSFORMATION สำหรับนักบัญชีในยุคดิจิทัล

เชื่อว่าในช่วงที่ผ่านมานี้เพื่อน ๆ นักบัญชี ย่อมสัมผัสได้ถึงกระแสลมแห่งการเปลี่ยนแปลงจาก Digital Disruption และสภาวะเศรษฐกิจที่ได้รับผลจากการแพร่ระบาดของไวรัส ส่งผลให้ธุรกิจต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนที่เรียกว่า VUCA World ที่ต้องเจอทั้งความผันผวน (Volatility) ความไม่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) หลาย ๆ ธุรกิจปรับตัวเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงานทั้งการขาย การผลิต การสั่งซื้อ เพื่อให้รวดเร็ว ประหยัดต้นทุน หรือยกระดับธุรกิจและเปลี่ยนแปลงธุรกิจเพื่อทำงานแบบดิจิทัล เพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงซึ่งต้องใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจที่รวดเร็ว ทันต่อเวลา หลาย ๆ เทคโนโลยีถูกพูดถึงและนำมาปรับใช้ทั้ง AI, Blockchain, Cloud และ Data Analytic หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า ABCD เรากำลังเข้าสู่ยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งส่งผลต่องานบัญชีแน่นอน มีคำถามมากมายเกี่ยวกับอนาคตการทำงานของนักบัญชีว่าควรจะปรับตัวอย่างไรในโลกที่เปลี่ยนตัวเองเร็วขึ้นทุกวัน และจะไม่มีวันช้าลงแบบนี้ ซึ่งเพื่อน ๆ นักบัญชีส่วนใหญ่ก็เห็นตรงกันว่าถึงเวลาต้องปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัลแล้ว และควรจะเริ่มต้นอย่างไร บทความนี้อยากจะมาแบ่งปันการเริ่มต้นในการทำ Digital Transformation สำหรับนักบัญชีในยุคดิจิทัล ว่าต้องเริ่มที่จุดใดกันบ้างนะครับ

Digital Mindset

เป็นทัศนคติที่จะช่วยในการปรับตัวในยุคดิจิทัล ถ้าเราหันกลับไปมองในชีวิตประจำวัน จะพบว่า คนใช้ชีวิตร่วมกับเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันอย่างแยกกันไม่ออกแล้ว ทั้งการติดต่อสื่อสาร ดูหนัง ฟังเพลง ซื้อสินค้า และบริการ ทำธุรกรรมกับธนาคาร แม้กระทั่งการจ่ายภาษี ผ่านทางออนไลน์ แอปพลิเคชันต่าง ๆ เพราะว่าเกิดความสะดวกขึ้นในการเข้าถึงและง่ายในการติดต่อหรือทำรายการ ดังนั้นหากนักบัญชีเราจะเปิดรับให้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการทำงานจึงไม่ใช่เรื่องยากและเป็นเรื่องใกล้ตัวที่นักบัญชีทุกคนสามารถทำได้ เมื่อได้เริ่มต้นช่วงแรกก็อาจไม่คุ้นเคยหรือไม่เคยชินไปบ้าง แต่เมื่อพบว่าการทำงานด้วยเทคโนโลยีหรือเครื่องมือดิจิทัล ทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และไม่ใช่เรื่องยาก ส่วนใหญ่จะมีช่วงให้ทดลองใช้งานตอนเริ่มต้น ก็จะเกิดความกล้าทดลองซึ่งจะสร้างทักษะในการเรียนรู้เครื่องมือใหม่ ๆ ทั้งในการติดต่อสื่อสารกับลูกค้าหรือทีมงานผ่านการประชุมออนไลน์ การทำงานผ่านโปรแกรมระบบบัญชีที่เป็นระบบ Cloud, การใช้ Digital Solution หรือ แอปพลิเคชันมาช่วยบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ เช่น การจัดสรรงาน การควบคุมความก้าวหน้าของงาน การบันทึกต้นทุนงานการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของธุรกิจ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการทำงานอย่างมาก สิ่งเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างทักษะในยุคดิจิทัล (Digital Skills) ซึ่งจะเป็นรูปแบบของการทำงานในอนาคตที่คนทำงานร่วมกับเทคโนโลยีอย่างแยกกันไม่ออก และเมื่อมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาอีก ก็จะไม่ใช่เรื่องยากในการเรียนรู้ สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการเริ่มมี Digital Mindset ที่ดี

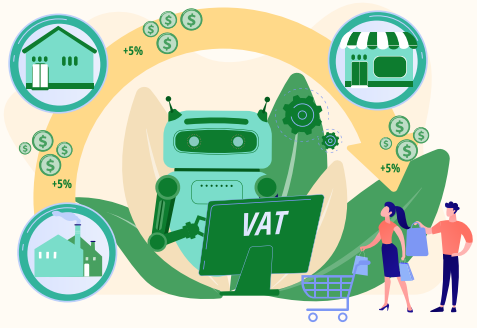

Culture of Innovation

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วก็เป็นอีกคุณลักษณะที่สำคัญอีกประการของโลกดิจิทัล ดังนั้นการยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมพัฒนาอยู่เสมอ ด้วยการมีความสุขกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ก็จะช่วยให้การทำงานและปรับตัวในโลกดิจิทัลเป็นเรื่องสนุกและมีความสุขได้ การสร้างวัฒนธรรมในองค์กรให้เปิดกว้าง ให้มีการปรึกษาหารือแบบไม่เป็นทางการ เช่น การจัดให้มี Standup Meeting เพื่อให้ทีมงานทุกคนมีโอกาสแสดงความเห็น การรับฟังปัญหาเชิงลึกที่เกิดขึ้นจากการทำงาน การเปิดโอกาสให้ทีมงานเสนอแนวทางแก้ปัญหาและแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนางานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของธุรกิจ การจัดให้มีโครงการใหม่ ๆ ในการทดลองเพื่อทดสอบแนวคิด หรือที่เรียกว่า Sandbox ซึ่งสามารถจำกัดผลกระทบ เวลาและงบประมาณของการทดสอบได้ เป็นกล่องทรายให้ทดลองและเรียนรู้ที่จะผิดพลาดแล้วสามารถนำบทเรียนมาพัฒนางาน จะช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาและสร้างนวัตกรรมในการทำงานได้ สิ่งเหล่านี้จะสามารถเปลี่ยนการทำงานที่เคร่งเครียด ให้เป็นความสนุกสนาน ท้าทายในการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยแนวคิดที่เปิดกว้าง ทีมงานจะสามารถแสดงศักยภาพออกมาได้อย่างเต็มที่ หรือแม้กระทั่งเกิดข้อผิดพลาดก็จะเกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน อีกประการที่สำคัญคือการสื่อสารระหว่างหัวหน้างานและทีมงานอย่างสม่ำเสมอถึงการพัฒนางานและเป้าหมายขององค์กรก็จะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทีมงาน ซึ่งจะช่วยให้องค์กรขับเคลื่อนในการ Transformation ไปทั้งองค์กรได้พร้อมกัน ด้วยวัฒนธรรมแบบเปิดกว้างในการทำงานที่จะรองรับการพัฒนาในยุคดิจิทัล

Digital Business Transformation and People Management

เมื่อจะเริ่มกระบวนการ Digital Transformation นั้น เราปฏิเสธไม่ได้ว่า เทคโนโลยีคือองค์ประกอบที่สำคัญแต่ความจริง คือเทคโนโลยีไม่ใช่ทั้งหมดของการทำ Digital Transformation การก้าวข้ามจากรูปแบบการทำงานในปัจจุบันไปสู่ดิจิทัล จึงต้องผ่านสะพานที่ชื่อว่า Transformation ซึ่งคือการทำความเข้าใจปัญหา อุปสรรค โอกาส และกลยุทธ์ของธุรกิจอย่างแท้จริงก่อน การทุ่มพัฒนาเทคโนโลยีโดยละทิ้งสิ่งเหล่านี้ จึงไม่ใช่ปลายทางของ Digital Transformation การเข้าใจต้นเหตุปัญหาและกลยุทธ์ของธุรกิจที่แท้จริงอย่างลึกซึ้ง (Insights) จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ กุญแจความสำเร็จที่สำคัญของการทำ Digital Transformation คือการสร้างสมดุลระหว่างการทำเทคโนโลยีมาปรับใช้ การปรับกระบวนการทำงานใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและทิศทางของธุรกิจ และการพัฒนาทักษะของคนในองค์กรไปพร้อมกัน เพราะเทคโนโลยีอาจมาลดงานบางส่วนที่ทำด้วยคนลง เช่น

- Optical Character Recognition (OCR) มาช่วยในการอ่านเอกสารทางบัญชีและแปลงเป็นไฟล์ข้อความเพื่อเตรียมพร้อมในการทำงานและบันทึกบัญชี
- Artificial Intelligence (AI) มาช่วยในการบันทึกรายการทางบัญชีและใช้ดุลยพินิจเบื้องต้นในการแสดงและจัดประเภทรายการทางบัญชี
- Robotic Process Automation (RPA) มาทำงานแทนคนในการบันทึก กระทบยอด ปรับปรุงรายการทางบัญชี

ดังนั้นเมื่อเทคโนโลยีเริ่มเข้ามาทดแทนงานของคนลงบางส่วนแล้ว แต่จะสังเกตได้ว่าเป็นงานในส่วนที่มีรูปแบบขั้นตอนที่ชัดเจน มีการทำซ้ำ (Routine) เท่านั้น ทักษะที่สำคัญของนักบัญชีที่เครื่องจักรยังไม่สามารถทำได้ในการใช้ดุลยพินิจ (Judgement) ตีความรายการเพื่อปรับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินอย่างเหมาะสม การประเมินถึงหลักกฎหมายภาษีอากรในระดับเนื้อหาของรายการกับข้อเท็จจริงทางธุรกิจ การออกแบบระบบงานและเลือกเทคโนโลยีมาปรับใช้ที่สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนางาน (Solution) ด้วยความคิดสร้างสรรค์ การเลือกรูปแบบในการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญต่อกลยุทธ์ธุรกิจ การติดต่อสื่อสารและการทำงานเป็นทีม จะเป็นศิลปะในการทำงานที่มีคุณค่าอย่างมากในยุคดิจิทัล การยกระดับทักษะของนักบัญชีเหล่านี้จะช่วยให้นักบัญชีในยุคดิจิทัลสามารถเพิ่มและขยายคุณค่าในการขึ้นมายืนเคียงข้างธุรกิจเพื่อสามารถเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นคู่คิดในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนธุรกิจให้ประสบความสำเร็จด้วยความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพได้ สิ่งเหล่านี้นอกจากช่วยให้นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในองค์กรสามารถยกระดับทักษะในการทำงานและประสิทธิภาพการทำงานของทีมงานและองค์กรให้สูงขึ้นได้แล้ว นักบัญชีที่เป็นสำนักงานบัญชียังสามารถยกระดับการให้บริการ พัฒนาทีมงานซึ่งช่วยให้เพิ่มรูปแบบของบริการและค่าบริการวิชาชีพ เนื่องจากสามารถตอบสนองความคาดหวังในการสนับสนุนธุรกิจของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่า Digital เป็นทางรอดไม่ใช่แค่ทางเลือกอีกต่อไป การ Transformation จึงเป็นสะพานพาไปสู่เป้าหมายคือการเปลี่ยนแปลงเพื่อความสำเร็จในรูปแบบใหม่ขององค์กรและธุรกิจในอนาคตของนักบัญชี ท้ายนี้ขอเป็นกำลังใจให้เพื่อน ๆ นักบัญชีฝ่าคลื่น Disruption นี้ไปพร้อมกัน สามารถเริ่มต้นกระบวนการ Digital Transformation งานบัญชี เพื่อให้การทำงานบัญชีมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นด้วยการปรับรูปแบบการทำงานในยุคดิจิทัลนะครับ

โดย นายราชิต ไชยรัตน์
กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี

สิ่งที่นักบัญชียุคใหม่ควรทราบ

ตอนที่ 1 ความรู้ขั้นพื้นฐานด้านเทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain)

จากเอกสารเผยแพร่ของ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) หรือ Digital Government Development Agency (Public Organization) (DGA) เรื่อง การใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนสำหรับภาครัฐ พิมพ์ครั้งที่ 1.1 มกราคม 2562 ให้ความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับหลักการทำงานของเทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain Technology) อย่างน่าสนใจ จึงขอนำมาถ่ายทอดโดยสรุปดังนี้

ความหมาย

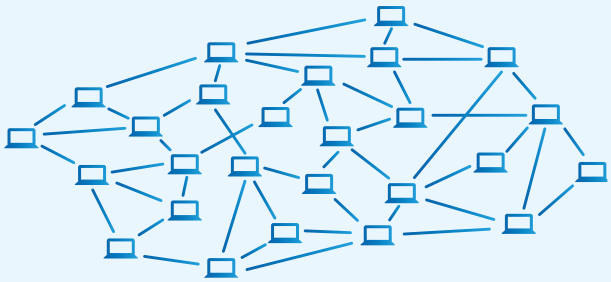
Blockchain คือ เทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลแบบ Shared Database หรือที่รู้จักกันในชื่อ “Distributed Ledger Technology (DLT)” โดยเป็นรูปแบบการบันทึกข้อมูลที่รับประกันความปลอดภัยว่าข้อมูลที่บันทึกไปก่อนหน้านั้นไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข ซึ่งทุกผู้ใช้งานจะได้เห็นข้อมูลชุดเดียวกันทั้งหมด โดยใช้หลักการ Cryptography และความสามารถขอ Distributed Computing เพื่อสร้างกลไกความน่าเชื่อถือ

Distributed

หลักการทำงาน

หลักการทำงานของเทคโนโลยี Blockchain คือ ฐานข้อมูลจะแชร์ให้กับทุก Node ที่อยู่ในเครือข่ายและการทำงานของเทคโนโลยี Blockchain จะไม่มีเครื่องใดเครื่องหนึ่งเป็นศูนย์กลางหรือเครื่องแม่ข่าย ซึ่งการทำงานแบบกระจายศูนย์นี้จะไม่ถูกควบคุมโดยคนเพียงคนเดียว แต่ทุก Node จะได้รับสำเนาฐานข้อมูลเก็บไว้และจะมีการอัปเดตฐานข้อมูลแบบอัตโนมัติ เมื่อมีข้อมูลใหม่เกิดขึ้น ทั้งนี้สำเนาฐานข้อมูลของทุกคนในเครือข่ายจะต้องถูกต้อง และตรงกันกับของสมาชิกคนอื่นในเครือข่าย อีกทั้งการบันทึกข้อมูลเข้าสู่ Block

Node

Node คือ อุปกรณ์ในเครือข่าย Blockchain เปรียบได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์หรืออื่น ๆ ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตและประมวลผลได้ ซึ่งถือว่าเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการกระจายและเชื่อมโยงกันในเครือข่ายเพื่อให้ระบบสามารถทำงานและประมวลผลได้ ทั้งนี้ประเภทของ Node ในเครือข่าย Blockchain สามารถจำแนกได้เป็น

1) Node ที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บสำเนาข้อมูลเท่านั้นประกอบด้วย Full Node และ Light Node
2) Node ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องเท่านั้น หรือที่รู้จักกันในชื่อ Consensus Node ซึ่งคือ การกำหนดข้อตกลงและความเห็นชอบร่วมกันระหว่างสมาชิกในเครือข่าย

องค์ประกอบ

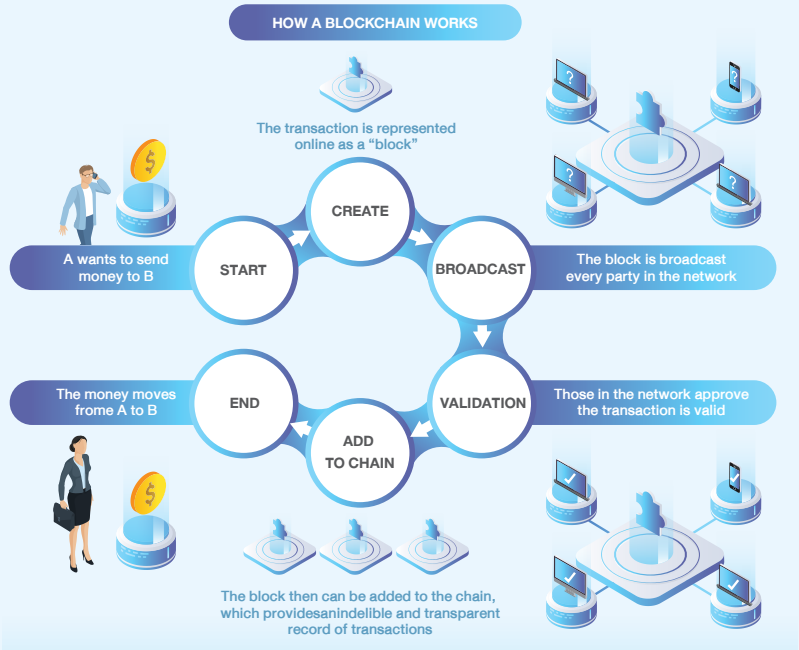
องค์ประกอบของเทคโนโลยี Blockchain ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ

1) Block คือ ชุดบรรจุข้อมูลซึ่งมี 2 ส่วนคือส่วนของสิ่งของต่าง ๆ ที่ใส่เข้าไปเรียกว่า Item และส่วนแปะหัวกล่องหรือ Header เพื่อใช้บอกให้คนอื่นทราบว่าบรรจุอะไรมา (แต่เปิดดู Item ภายในนั้นไม่ได้)
2) Chain คือ หลักการจดจำทุก ๆ ธุรกรรมของทุก ๆ คนในระบบและบันทึกข้อมูลพร้อมจัดทำเป็นสำเนาบัญชี Ledger แจกจ่ายให้กับทุกคนในระบบ
3) Consensus คือ ข้อตกลงร่วมกัน
4) Validation คือ การตรวจสอบความถูกต้องแบบทบทวนทั้งระบบและทุก Node

ที่มา: ปรับปรุงจาก (Veedvil, 2017) http://www.veedvil.com/news/blockchain

ขั้นตอนการทำงาน

ที่มา: ปรับปรุงจาก (Veedvil, 2017)
http://www.veedvil.com/news/blockchain

START

ขั้นตอนที่ 1

CREATE

คือ การสร้าง Block ที่บรรจุคำสั่งขอทำรายการธุรกรรม

ขั้นตอนที่ 2

BROADCAST

คือ ทำการกระจาย Block ใหม่นี้ให้กับทุก Node ในระบบ และบันทึกรายการธุรกรรมลง Ledger ให้กับทุก Node เพื่ออัปเดตว่ามี Block ใหม่เกิดขึ้นมา

ขั้นตอนที่ 3

VALIDATION

คือ Node อื่น ๆ ในระบบทำการยืนยันและตรวจสอบข้อมูลของ Block นั้นว่าถูกต้องตามเงื่อนไข Validation โดยกระบวนการทำ Consensus ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำ Validation

ขั้นตอนที่ 4

ADD TO CHAIN

คือ นำ Block ดังกล่าวมาเรียงต่อจาก Block ก่อนหน้านี้

END

ประเภทของ Blockchain

Blockchain สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท โดยพิจารณาจากข้อกำหนดในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของเครือข่าย คือ

1. Blockchain แบบเปิดสาธารณะ (Public Blockchain) คือ Blockchain วงเปิดที่อนุญาตให้ทุกคนสามารถเข้าใช้งานไม่ว่าจะเป็นการอ่านหรือการทำธุรกรรมต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ โดยไม่จำเป็นต้องขออนุญาต หรือรู้จักกันในอีกชื่อ คือ Permissionless Blockchain
2. Blockchain แบบปิด (Private Blockchain) คือ Blockchain วงปิดที่เข้าใช้งานได้เฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่สร้างขึ้นเพื่อใช้งานภายในองค์กร ดังนั้นข้อมูลการทำธุรกรรมต่าง ๆ จะจำกัดอยู่เฉพาะภายในเครือข่ายซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น
3. Blockchain แบบเฉพาะกลุ่ม (Consortium Blockchain) คือ Blockchain ที่เปิดให้ใช้งานได้เฉพาะกลุ่มเท่านั้น โดยเป็นการผสมผสานแนวคิดระหว่าง Public Blockchain และ Private Blockchain ซึ่งส่วนมากเป็นการรวมตัวกันขององค์กรที่มีลักษณะธุรกิจเหมือนกัน และต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอย่างสม่ำเสมออยู่แล้วมารวมตัวกันตั้งวง Blockchain ขึ้นมา ทั้งนี้เนื่องจากธุรกรรมและข้อมูลที่จัดเก็บ เป็นข้อมูลที่เป็นความลับ หรือข้อมูลส่วนตัวภายในองค์กร ส่งผลให้ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวทั้งหมดแก่สาธารณชนได้ ดังนั้นผู้เข้าร่วม Blockchain เฉพาะกลุ่ม จำเป็นต้องได้รับการอนุญาตจากตัวแทนเสียก่อนจึงจะสามารถเข้าใช้งานได้ ยกตัวอย่างเช่น เครือข่ายระหว่างธนาคาร ที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลการทำธุรกรรม หรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ภายในกลุ่มของธนาคาร ยกตัวอย่างเช่น Japanese Bank และ R3CEV (Buterin, 2014)

โดย รศ. ดร.พรรณนิภา รอดวรรณะ
กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี

Upskill และ Reskill

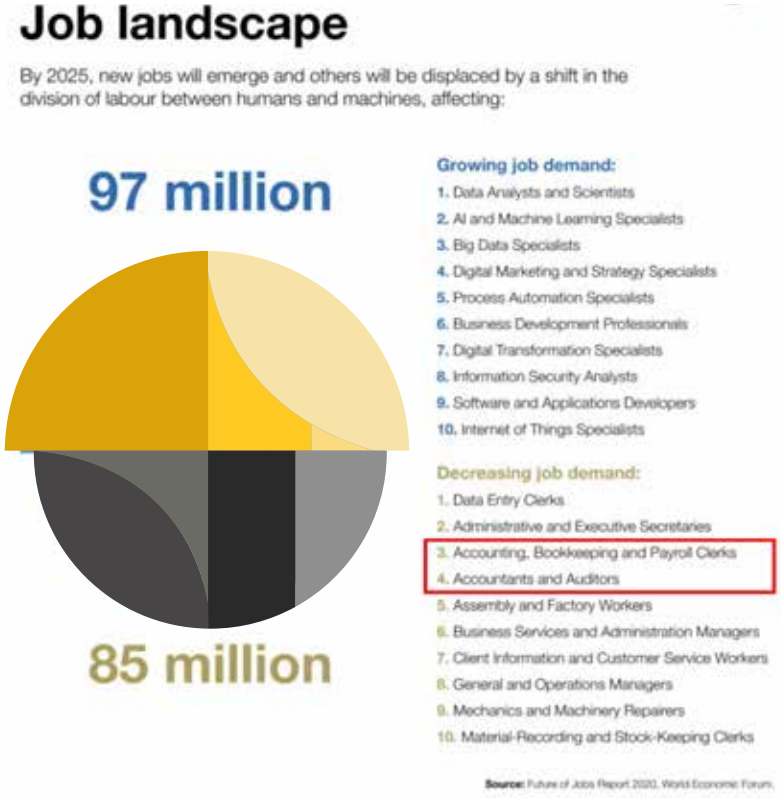
ความท้าทายสำหรับ CFO และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

บทนำ

ทุกวันนี้เราอยู่ในโลกมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และในอัตราที่รวดเร็วขึ้น มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาอย่างไม่หยุดนิ่ง อาทิ Artificial Intelligence (AI), Machine Learning, Robotic Process Automation (RPA), Cloud Computing, Internet of Things (IoT) และ Cognitive Technology เป็นต้น จนทำให้เกิด Disruption ในการเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ การใช้ชีวิตประจำวัน และวิธีการทำงานของแต่ละสายอาชีพอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ส่งผลให้ภูมิศาสตร์การแข่งขันในธุรกิจมีการเปลี่ยนรูปแบบด้วยเช่นกัน การชี้วัดความสามารถในการแข่งขันจะไม่ได้ขึ้นอยู่กับ “ขนาด” หรือ “เสถียรภาพ” อีกต่อไป แต่จะเป็นเรื่องของ “ความเร็ว” ในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ และวิธีการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ที่จะเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการรักษาความสามารถในการแข่งขันต่อไปในอนาคต ดังนั้นการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของบุคลากรในแต่กลุ่มอาชีพจะเป็นประเด็นที่องค์กรต่าง ๆ ให้ความสำคัญมากขึ้น ส่งเสริมและขับเคลื่อนให้องค์กรมีวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ต่อไป

ผู้ที่ประกอบวิชาชีพสายงานการเงินและบัญชีเองนั้น เป็นสายอาชีพที่มีความจำเป็นต้องเรียนรู้พัฒนาทักษะใหม่ในหน้าที่การงานอย่างมากที่สุด เนื่องจากเป็นสายงานที่จะมีแนวโน้มการทดแทนแรงงานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่เป็นอันดับต้น ๆ ในอีก 5 ปีข้างหน้า ด้วยภาพลักษณ์ที่เป็นงานที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะเจาะจง ส่วนใหญ่เป็นงานลักษณะ Routine เพื่อเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์หรือเป็นเพียงแค่หน่วยงานสนับสนุนธุรกิจเท่านั้น แม้แต่ผู้บริหารระดับสูงสุดในสายงานการเงินอย่าง CFO เอง ต้องมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทในองค์กรให้มีความรู้และทักษะใหม่นอกเหนือจากบริหารทางการเงิน วางแผนการพัฒนาเส้นทางอาชีพและส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะใหม่แก่บุคลากรให้มีความพร้อมต่อวิธีการทำงานในบทบาทใหม่ที่ช่วยเพิ่มมูลค่าทางธุรกิจต่อไปได้

ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา ประเด็นเรื่อง Big Data เป็นสิ่งที่ทุกองค์กรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก และด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ปัจจุบันมีเครื่องมือที่สามารถเก็บข้อมูลทางธุรกิจได้อย่างมากมายในหลากหลายมิติ และมีบริษัทที่พยายามแปลงสภาพองค์กรของตนให้เป็น Data Driven Organization มากขึ้น โดยที่ต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรอย่างทั่วถึง มีแผนการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว ด้วยประเด็นนี้เอง บุคลากรสายงานการเงินและบัญชี ซึ่งมีทักษะในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนองค์กรให้เป็น Data Driven Organization อย่างแท้จริง และมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาความรู้และทักษะการทำงานใหม่เพื่อยกระดับขีดความสามารถขององค์กรให้มีความพร้อมที่จะเติบโตต่อไปท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

อะไรคือการ Upskilling และ Reskilling ?

การ Upskilling หรือ พัฒนาทักษะโดยการเรียนรู้วิธีการทำงานใหม่ ๆ เพื่อให้ดำเนินงานที่ทำอยู่ให้แตกต่างจากเดิม เช่นนักบัญชีเรียนรู้วิธีการนำกระบวนการ Robotics Process Automation เพื่อจัดเตรียมข้อมูลทางการเงินลักษณะ Real-time ให้แก่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและนอกองค์กรได้อย่างทั่วถึง ในขณะที่ Reskilling หรือ พัฒนาทักษะใหม่หรือทักษะที่สูงขึ้นเพื่อสามารถทำงานหรือรับบทบาทใหม่ในองค์กรได้ เช่น พนักงานบริษัทในสายงานบัญชีที่มีหน้าที่ทำ Data Entry เรียนรู้ทักษะวิเคราะห์ข้อมูลเชิง Big Data หรือเรียนรู้วิธีการใช้เครื่องมือ AI เพื่อตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงในการทุจริตทางบัญชีได้ โดยพนักงานที่ผ่านการ Reskilling หรือ Upskilling สามารถนำความรู้ดังกล่าวมาพัฒนาทักษะของบุคลากรในองค์กรได้ด้วยเช่นกัน

อะไรคือ Skillset ที่จำเป็นสำหรับ CFO และนักบัญชีต่อไปในอนาคต ?

บทบาทของ CFO และนักบัญชีในโลกยุคดิจิทัล ได้ยกระดับจากผู้บริหารการเงินของบริษัท มาเป็นผู้นำองค์กรในการขับเคลื่อนแผนกลยุทธ์ และเป็นผู้นำและบริหารการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำงานขององค์กร โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถบริหารและวิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจในลักษณะ Real-time เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งทักษะหลักที่ CFO จะต้องมีต่อไปในอนาคต มีอยู่ 8 ประเภท

8 ทักษะที่ CFO และนักบัญชีควรมีในอนาคต

แรงงานดิจิทัล (Digital Labour)	CFO และนักบัญชีจะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการ “แรงงานดิจิทัล” ผ่านการทำงานของ AI, RPA และ Machine Learning เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารองค์กร
ความมั่นคงและปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity)	CFO และนักบัญชีต้องตระหนักถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจสร้างความเสียหายทางการเงินแก่องค์กร ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยจะต้องมีการวิเคราะห์ผลกระทบต้นทุนและผลประโยชน์ และปลูกฝังจิตสำนึกด้าน Cybersecurity ในองค์กรเพื่อบริหารความเสี่ยงทางไซเบอร์ได้อย่างยั่งยืน
ผู้นำการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis Leadership)	CFO และนักบัญชีจะต้องสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจนอกเหนือจากการเงินได้ เช่น ข้อมูลพฤติกรรมและการตัดสินใจของผู้บริโภค และคาดการณ์แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างแม่นยำ โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
ความร่วมมือระหว่างสายงาน (Cross-functional Collaboration)	เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่จะช่วยให้ข้อจำกัดในการทำงานระหว่างสายงานลดลง ดังนั้น CFO และนักบัญชีจะต้องเป็นตัวกลางในการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสายงาน เปรียบเสมือนที่ปรึกษาทางธุรกิจขององค์กร เพื่อให้องค์กรมีความพร้อมในการรับมือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้
ทักษะด้านอารมณ์และสังคม (Soft Skills)	CFO และนักบัญชีต้องมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี สามารถนำเสนอข้อมูลซับซ้อนให้บุคคลจากต่างสายงานเข้าใจได้ จึงจำเป็นต้องมีทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นทักษะในการสื่อสาร การกระชับสัมพันธไมตรีกับผู้มีส่วนได้เสีย และการเจรจาต่อรองก็ตาม
ทักษะด้านบรรษัทภิบาล สังคม และสิ่งแวดล้อม (ESG Skills)	ประเด็น ESG จะเป็นหัวข้อที่นักลงทุนให้ความสนใจกับบริษัทมากขึ้นในอนาคต บทบาทของ CFO และนักบัญชีซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์มาโดยตลอด จะต้องเป็นผู้ร่วมกำหนดและพัฒนากลยุทธ์ด้านความยั่งยืนขององค์กร ควบคู่ไปกับคณะกรรมการด้านความยั่งยืน
ความเข้าใจภาพใหญ่องค์กร (Broader Picture)	CFO และนักบัญชีจะต้องเข้าใจภาพใหญ่ของเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศการดำเนินธุรกิจ เพื่อเป็นแรงผลักดันในการศึกษาหาโอกาสการลงทุนใหม่ให้แก่องค์กรได้
ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันและอนาคต (Understanding Present and Future Technologies)	CFO และนักบัญชีจะต้องมีไหวพริบในการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในอนาคต ที่จะสามารถรองรับขนาดธุรกิจที่ใหญ่ขึ้น ลดภาระการทำงานด้วยมือ กระจายทรัพยากรไปในงานวิเคราะห์และงานที่เพิ่มมูลค่าของบริษัทได้มากขึ้น เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันต่อไปในระยะยาว

ที่มา: Economic Times CFO (ETCFO.com)

จะดำเนินการ Upskilling และ Reskilling บุคลากรอย่างไรให้ประสบผลสำเร็จ ?

การ Upskilling และ Reskilling บุคลากรในองค์กรนั้น สามารถทำได้ทันที ไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณหรือการลงทุนขนาดใหญ่ตั้งแต่แรก แต่จะต้องมีการวางแผนการฝึกฝนทักษะการทำงานและความรู้ใหม่อย่างชัดเจน สร้าง Roadmap การพัฒนาทักษะและมอบหมายบทบาทหน้าที่แตกต่างจากเดิม ยิ่งในยุคหลัง COVID-19 ที่มีการปฏิบัติงานจากนอกสถานที่ทำงานได้บุคลากรจะสามารถเรียนรู้ทักษะใหม่ได้ยืดหยุ่นมากขึ้น ผสมผสานเวลาทำงานและการเรียนรู้ให้กลมกลืนกับชีวิตประจำวันของพวกเขาได้ โดยองค์กรต้องมีระบบการติดตามความคืบหน้าและทดสอบสิ่งที่เรียนรู้มาอย่างชัดเจน ที่สำคัญกระบวนการดังกล่าวไม่ใช่การทำครั้งเดียวจบ แต่จะต้องทำต่อไปเรื่อย ๆ หล่อหลอมวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างไม่มีขีดจำกัด เพราะทุกวันนี้มีความรู้และทักษะใหม่ให้เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

ปิดท้ายบทความ

การ Upskilling และ Reskilling ของบุคลากรนั้น นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในระยะยาวแล้ว ยังสามารถรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพให้อยู่กับองค์กรต่อไป และมีความผูกพันกับองค์กรยิ่งขึ้น โดยการที่องค์กรเปิดโอกาสให้บุคลากรเหล่านั้นได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ทุ่มเทเวลาและลงทุนในตัวเขาให้ฝึกฝนและทดลองทักษะที่เรียนรู้มา ทำให้เขารู้สึกว่าองค์กรเห็นคุณค่าของสิ่งที่เขาพยายามทำเพื่อสร้างความแตกต่างจากเดิมได้ จึงอยากจะขอฝากประเด็นเรื่อง Upskilling และ Reskilling ให้แก่ผู้นำองค์กรสายงานการเงินและบัญชีทุกท่านได้พิจารณาและริเริ่มทำ เพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพในสายงานนี้ต่อไปด้วยค่ะ ขอบคุณค่ะ

เอกสารอ้างอิง

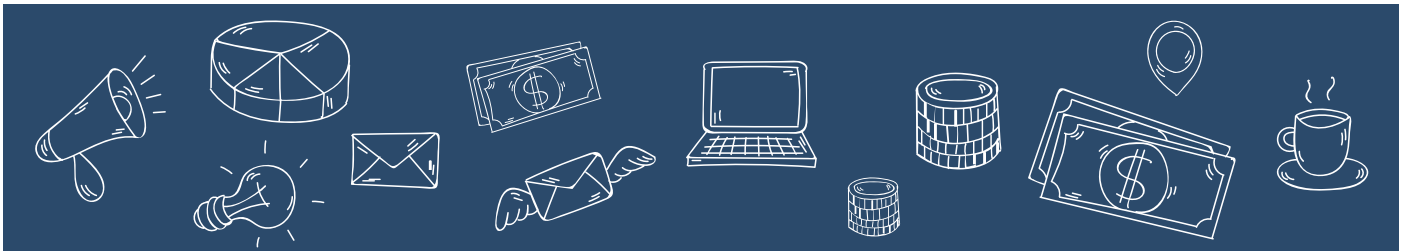
- *World Economic Forum 2020: The Future of Jobs Report 2020 http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf*
- *How chief financial officers are reskilling in the digital world https://cfo.economictimes.indiatimes.com/news/how-chief-financial-officers-are-reskilling-in-the-digital-world/74116874*
- *Why Now Is the Right Time to Step Up Accounting Professional Development https://www.roberthalf.com/blog/management-tips/why-now-is-the-right-time-to-step-up-accounting-professional-development*
- *Upskilling – what's all the fuss about? https://www.accountingweb.co.uk/community/industry-insights/upskilling-whats-all-the-fuss-about*
- *Upskilling Management Accountants https://sfmagazine.com/post-entry/april-2020-upskilling-management-accountants/*
- *Institute of Management Accountants (IMA): The Impact of Big Data on Finance Now and in the Future https://www.imanet.org/-/media/1b54d5e06b32462ea90e61b7ad536bdd.ashx*

โดย นางสาวนภารัตน์ ศรีวรรณวิทย์
กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีบริหาร

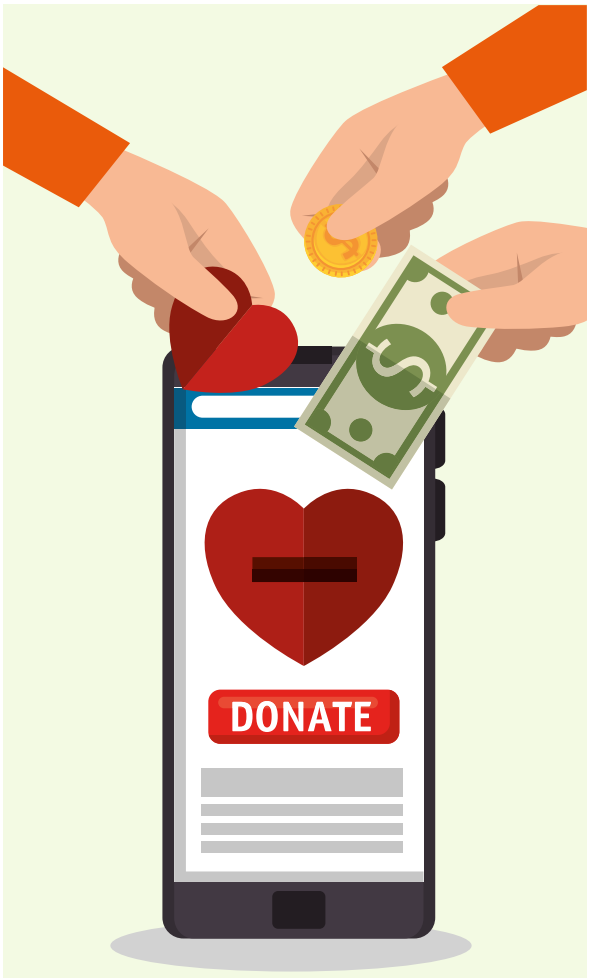

เงินบริจาคความต่างของบัญชีและภาษีที่เป็นคุณ

นักบัญชีทุกท่านทราบเป็นอย่างดีว่าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องมีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานบัญชีเมื่อได้กำไรสุทธิทางบัญชีแล้ว ในการจะนำกำไรสุทธิมาคำนวณภาษีจะต้องมีการปรับปรุงให้เป็นกำไรสุทธิตามหลักเกณฑ์ตามกฎหมายภาษีก่อน ซึ่งการปรับปรุงดังกล่าวนี้เกิดจากความแตกต่างของมาตรฐานการบัญชีและภาษีในการรับรู้รายได้และรายจ่าย โดยหลัก ๆ ของความต่างดังกล่าวเกิดจาก

1. รายได้ทางบัญชีไม่เป็นรายได้ทางภาษี
2. รายได้ทางบัญชีไม่รับรู้แต่ถือเป็นรายได้ทางภาษี
3. รายจ่ายทางบัญชีถือเป็นรายจ่ายทางภาษีไม่ได้
4. ไม่เป็นรายจ่ายทางบัญชีแต่ภาษีถือเป็นรายจ่ายได้ หรือถือเป็นรายจ่ายได้มากกว่าที่จ่ายจริง
5. บัญชีรับรู้รายได้รายจ่ายเช่นเดียวกับภาษีแต่คนละรอบระยะเวลาบัญชี

ในที่นี้จะกล่าวถึงความต่างในข้อที่ 4 เป็นรายจ่ายที่หักเป็นรายจ่ายทางภาษีได้มากกว่าที่จ่ายจริงซึ่งในทางบัญชีจะรับรู้รายจ่ายตามหลักฐานการจ่ายจริงเพียงเท่านั้น ในทางภาษีจึงต้องทำการปรับปรุงกำไรสุทธิทางภาษีโดยการหักรายจ่ายเพิ่มตามที่กฎหมายภาษีอนุญาต รายจ่ายในทางภาษีที่หักได้มากกว่าหนึ่งเท่าของที่จ่ายจริงมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับแต่ละช่วงระยะเวลาที่ภาครัฐจะมีมาตรการให้มีการจ่ายเงินประเภทใดก็จะมีกฎหมายให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีโดยให้หักรายจ่ายได้มากกว่าจ่ายจริงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

สำหรับรายจ่ายการบริจาคเพื่อการศึกษานั้นกรมสรรพากรมีการออกพระราชกฤษฎีกาให้หักเป็นรายจ่ายได้สองเท่ามาเป็นระยะ ๆ ในเดือนกันยายน 2563 ได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 713) พ.ศ. 2563 บัญญัติให้การบริจาคเพื่อการศึกษาของนิติบุคคลสามารถหักเป็นรายจ่ายได้สองเท่าสำหรับการบริจาคในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2564 และการบริจาคต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

1. ต้องบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็คทรอนิกส์ (e-Donation)
2. สถานศึกษาที่บริจาคต้องเป็นสถานศึกษาเหล่านี้เท่านั้น
   (ก) สถานศึกษาของรัฐ
   (ข) โรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน แต่ไม่รวมถึงโรงเรียนนอกระบบตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
   (ค) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
   (ง) สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยตามสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ
3. นำรายจ่ายบริจาคเพื่อการศึกษานี้รวมกับเงินบริจาคเพื่อสาธารณกุศล การศึกษา การกีฬาตามหักรายจ่ายทางภาษีอื่น ๆ แล้ว ต้องไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิก่อนหักรายจ่าย เพื่อการกุศลสาธารณะหรือเพื่อการสาธารณประโยชน์ และรายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬาตามกฎหมายภาษี

นอกจากการให้หักเป็นรายจ่ายได้สองเท่าในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้ว เพื่อเป็นการจูงใจให้มีการสนับสนุนการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจึงบัญญัติให้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์สำหรับการบริจาคเงิน หรือทรัพย์สินให้แก่สถานศึกษาในกรณีดังกล่าวอีกด้วย

แนวปฏิบัติที่นักบัญชีควรทราบ

เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2563 กรมสรรพากรได้มีการออกประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ฉบับที่ 24 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ สำหรับการบริจาคให้แก่สถานศึกษาผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดให้การบริจาคเป็นทรัพย์สินหรือสินค้าของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

1. กรณีที่ซื้อทรัพย์สินมาเพื่อบริจาค ต้องมีหลักฐานการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่ระบุจำนวนและมูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินนั้น โดยให้ถือว่ามูลค่าตามหลักฐานดังกล่าวเป็นมูลค่าของรายจ่ายที่บริจาค

2. กรณีที่นำทรัพย์สินที่ได้บันทึกบัญชีทรัพย์สินนั้นมาบริจาค ให้ถือเอามูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือจากการคำนวณหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินเป็นมูลค่าของรายจ่ายที่บริจาค

3. กรณีที่นำสินค้ามาบริจาค ไม่ว่าเป็นสินค้าที่ผลิตเอง หรือซื้อมาเพื่อขาย ให้ถือเอามูลค่าต้นทุนของสินค้าดังกล่าวที่มีเอกสารหลักฐานสามารถพิสูจน์ได้ เป็นมูลค่าของรายจ่ายที่บริจาค แต่มูลค่าดังกล่าวต้องไม่เกินราคาสินค้าคงเหลือยกมาตามมาตรา 65 ทวิ (6) แห่งประมวลรัษฎากร (4) มูลค่าของทรัพย์สินหรือสินค้าที่ซื้อมาเพื่อบริจาคนั้น จะต้องมีจำนวนไม่เกินราคาที่พึงซื้อได้โดยปกติ ทั้งนี้ ตามมาตรา 65 ตรี (15) แห่งประมวลรัษฎากร

นักบัญชีต้องใช้สิทธิหักรายจ่ายสองเท่าสำหรับมูลค่าการนำสินค้าหรือทรัพย์สินของบริษัทไปบริจาคตามแนวข้างต้นควรแจ้งให้ผู้รับบริจาคได้ดำเนินการในระบบ e-Donation ให้มีมูลค่าตรงตามเกณฑ์นี้ อนึ่งประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ฉบับที่ 24 อนุญาตให้ใช้ข้อมูลการบริจาคที่ปรากฏในระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานประกอบการใช้สิทธิโดยไม่ต้องแสดงเอกสารหลักฐานการบริจาค

การบริจาคได้สิทธิหักรายจ่ายสองเท่าจึงเป็นความต่างของบัญชีและภาษีที่เป็นคุณ อย่างไรก็ตามให้ดำเนินการตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดให้ถูกต้องครบถ้วนด้วย หากผิดพลาดไปอาจต้องชำระภาษีเพิ่มพร้อมเบี้ยปรับเงินเพิ่ม

โดย นางชลลดา ฟูวัฒนศิลป์
กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร

Training & Seminar Course

- **หลักสูตร “พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 และกฎหมายดิจิทัลที่เกี่ยวข้อง รุ่นที่ 1/64”**
  วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 เวลา 09.00-16.30 น.
  สมาชิก 2,200 บาท บุคคลทั่วไป 2,500 บาท (รวม VAT)
  สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี ถนนสุขุมวิท 21
- **หลักสูตร “สร้างความเข้าใจและประเด็นหลัก TFRS for NPAEs ทั้งหมด รุ่นที่ 1/64”**
  วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 เวลา 09.00-16.30 น.
  สมาชิก 1,900 บาท บุคคลทั่วไป 2,200 บาท (รวม VAT)
  สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ สภาวิชาชีพบัญชี ถนนสุขุมวิท 21
- **หลักสูตร “Analytical Thinking in the Internal Audit Process (การคิดเชิงวิเคราะห์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน) รุ่น 1/64”**
  วันที่ 5-6 มีนาคม พ.ศ. 2564 เวลา 09.00-16.30 น.
  สมาชิก 5,000 บาท บุคคลทั่วไป 6,000 บาท (รวม VAT)
  สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ โรงแรมไอบิส สไตล์ กรุงเทพ รัชดา
- **หลักสูตร “โครงการอบรมหลักสูตร CIA Review Part I”**
  วันที่ 6-7, 13-14, 20-21, 28 มีนาคม พ.ศ.2564 เวลา 09.00-16.30 น.
  สมาชิก 10,000 บาท บุคคลทั่วไป 11,000 บาท (รวม VAT)
  สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ โรงแรมจัสมิน ซิตี้ ถนนสุขุมวิท 23

“อ่าน TFAC Newsletter ย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์ www.tfac.or.th”

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมและลงทะเบียนออนไลน์
ได้ที่ www.tfac.or.th
หรือ Scan QR Code เพื่อดูปฏิทินอบรมสัมมนาทั้งหมด

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลข รายงานหรือข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มีความรับผิดในความเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผลโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

จดหมายข่าว/TFAC Newsletter
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตพิเศษที่ 209/2552
ปณศ.(พ) พระโขนง 10110

สิ่งตีพิมพ์
- ☐ จ่าหน้าซองไม่ชัดเจน
- ☐ ไม่มารับตามกำหนด
- ☐ ไม่มีเลขที่บ้านตามที่จ่าหน้า
- ☐ ไม่ยอมรับ
- ☐ ไม่มีผู้รับตามที่จ่าหน้า
- ☐ เลิกกิจการ
- ☐ ย้าย ไม่ทราบที่อยู่ใหม่

เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 02 685 2500 โทรสาร 02 685 2501
(สถานีรถไฟฟ้า BTS : สถานีอโศก ทางออก 3) (สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน MRT: สถานีสุขุมวิท ทางออก 1)
Website : www.tfac.or.th , @TFAC.FAMILY